

**ΔΟΚΙΜΑΣΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΜΑΘΗΤΩΝ
ΣΤΑ ΠΡΟΤΥΠΑ ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΑ ΛΥΚΕΙΑ**

Τρίτη 25^η Ιουνίου 2013

ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: 5

Κείμενο 1

Μεγάλο μέρος των διαθέσιμων πόρων δαπανάται στην προσπάθεια να δημιουργήσουμε σχολεία που να παρέχουν ποιοτική εκπαίδευση για τους μαθητές. Εντούτοις, αναζητώντας τις πλέον πρόσφατες τεχνολογικές εξελίξεις για να κάνουμε την εκπαίδευση πιο αποτελεσματική, μπορεί να παραμελήσουμε τη θεμελιώδη ανάγκη για ένα ασφαλές σχολικό περιβάλλον στο οποίο οι μαθητές να αισθάνονται ευπρόσδεκτοι, να μαθαίνουν και να αναπτύσσονται.

Εάν ένα σχολείο δεν είναι ασφαλές, οι συνέπειες για τα παιδιά είναι πολλές. Επιπλέον, εάν οι ίδιοι οι μαθητές δεν αισθάνονται ασφαλείς μέσα στο σχολείο, οι συνέπειες είναι εξίσου σοβαρές για το σχολείο και τους εκπαιδευτικούς. Μέσα στο σχολικό περιβάλλον αυξάνονται οι βανδαλισμοί στον εξοπλισμό και στις εγκαταστάσεις του σχολείου (φθορές, εμφάνιση γκράφιτι στους τοίχους και τα θρανία, κτλ.), κλιμακώνεται η ανάρμοστη συμπεριφορά απέναντι στους εκπαιδευτικούς, οξύνονται οι συγκρούσεις μεταξύ ομάδων μαθητών και, γενικά, οι νέοι αδυνατούν να επικεντρωθούν στη μαθησιακή διαδικασία. [...]

Ομοίως, εάν ένα σχολείο δεν μεταδίδει στους μαθητές την αίσθηση ότι είναι φιλόξενο, εκείνοι θα αντιδράσουν, όπως όταν αισθάνονται ανασφαλείς. Θα κλείσουν τα κανάλια επικοινωνίας με το σχολείο και θα προσπαθήσουν να ορθώσουν γύρω τους ένα προστατευτικό τείχος το οποίο δεν θα επιτρέπει να τους αγγίξουν οι προσπάθειες των εκπαιδευτικών του σχολείου να τους μορφώσουν. Η δημιουργία ενός φιλόξενου σχολείου συμβαδίζει με την ασφάλεια. Εάν το σχολικό περιβάλλον δεν αποπνέει ζεστασιά, οι μαθητές θα αισθάνονται ανήσυχοι και δεν θα συμμετέχουν πλήρως στην εκπαιδευτική

διαδικασία, ανεξάρτητα από το πόσο εντατικά το σχολείο προσπαθεί να διασφαλίσει τη συμμετοχή αυτή.[...]

Επομένως, θεωρούμε ότι η δημιουργία ενός ασφαλούς και φιλόξενου σχολικού περιβάλλοντος είναι μια θεμελιώδης έννοια την οποία όλα τα σχολεία πρέπει να λάβουν υπόψη, σε μια προσπάθεια να εκπαιδεύσουν επιτυχώς τα παιδιά όλου του πλανήτη.

John E. Mayer, *Δημιουργώντας ένα ασφαλές και φιλόξενο σχολείο*, μετάφραση Πέτρος Κλιάπης, Unesco, International Academy of Education, 2007(διασκευή),

http://www.ibe.unesco.org/fileadmin/user_upload/archive/publications/EducationalPracticesSeriesPdf/prac16greek.pdf.

Κείμενο 2

Πολύς λόγος έχει γίνει για τα ποικίλα συνθήματα που βλέπουμε καθημερινά να λερώνουν τους τοίχους. Είναι ένα φαινόμενο με αρχαία καταγωγή, που παρατηρείται έντονα και στις μέρες μας, στους δρόμους κυρίως των μεγαλουπόλεων, στις πανεπιστημιακές σχολές αλλά και σε άλλα δημόσια κτίρια, ακόμα και σε αρχαία μνημεία του ελληνικού χώρου.

Επειδή πολλά άρθρα έχουν δημοσιευτεί για τα αναγραφόμενα στους τοίχους και τη σημασία τους, ας αναφερθούμε σε κάτι άλλο σχετικό, στα γκράφιτι των σχολικών θρανίων, κυρίως Γυμνασίων και Λυκείων.

Τα παιδιά επιμένουν να γράφουν με ό,τι βρουν, μολύβι, στυλό, μαρκαδόρο, μπογιά, ακόμη και διορθωτικό, και δεν πτοούνται από τις απαγορεύσεις του σχολείου και τις συμβουλές των καθηγητών τους ή, ακόμη, και από τις κυρώσεις για τη φθορά των θρανίων τους. Πολλά γκράφιτι σβήνονται, για να ξαναγραφτούν λίγο αργότερα, κι άλλα διατηρούνται μόνιμα και ανεξίτηλα.

Σίγουρα, τα γκράφιτι αποτελούν έναν τρόπο έκφρασης και επικοινωνίας, ακόμα και εκτόνωσης των μαθητών, που πολύ συχνά, κουρασμένοι από τα μαθήματα, αντί να παρακολουθούν, προτιμούν να γράφουν στα θρανία τους.

Μ' αυτόν τον τρόπο τα παιδιά εκφράζουν τα συναισθήματά τους, τον ψυχικό τους κόσμο, τη διάθεση της στιγμής, τις επιθυμίες, τα όνειρα και τις ελπίδες τους. Καταθέτουν τις σκέψεις τους, τη φιλοσοφία τους για τη ζωή και τον κόσμο, τη γνώμη τους για το σχολείο, και φανερώνουν τα κοινωνικά τους πρότυπα, τα οποία συχνά

ΑΡΧΗ 3^{ης} ΣΕΛΙΔΑΣ

μπορεί να είναι αρνητικά, αφού τα παιδιά είναι φυσικό να επηρεάζονται από τις αξίες και τα ιδώματα της καταναλωτικής - ατομιστικής κοινωνίας των μεγάλων. Βέβαια, πολλά παιδιά διαμαρτύρονται για την υπάρχουσα κατάσταση, ζητώντας ένα όμορφο κόσμο ειρήνης, αγάπης και φιλίας. Τέλος, υπάρχουν και παιδιά που διακατέχονται απλώς από την αρχέγονη επιθυμία του ανθρώπου να διαιωνίσει το όνομά του γράφοντάς το κάπου, ή από ένα συναίσθημα πρόσκαιρης ιδιοκτησίας.

Σ. Σαρρή, «Τα Graffiti των θρανίων», στο *Νέα Ελληνικά*, Τεχνικά Επαγγελματικά Εκπαιδευτήρια, Α΄ τάξη 1ου Κύκλου, ΟΕΔΒ, Αθήνα 1999, σ. 23-26 (διασκευή).

Κείμενο 3

Ερωτήσεις κατανόησης

1. Να χαρακτηρίσεις με την ένδειξη **Σωστό – Λάθος** τις προτάσεις που ακολουθούν:
 - α. Σύμφωνα με το κείμενο 1, η αποτελεσματική εκπαίδευση δεν εξαρτάται μόνο από τις τεχνολογικές εξελίξεις.
 - β. Το κείμενο 1 υποστηρίζει ότι η έννοια του φιλόξενου σχολείου συνδέεται με την ασφάλεια που αισθάνεται ο μαθητής σε αυτό.

ΤΕΛΟΣ 3^{ης} ΣΕΛΙΔΑΣ

ΑΡΧΗ 4^{ης} ΣΕΛΙΔΑΣ

- γ. Στο κείμενο 2 υποστηρίζεται ότι τα γκράφιτι δεν είναι ένα σύγχρονο φαινόμενο.
δ. Κατά τον συγγραφέα του κειμένου 2, στα γκράφιτι αποτυπώνονται τα συναισθήματα και οι αξίες των παιδιών.
ε. Ο συγγραφέας του κειμένου 2 κατακρίνει τη συνήθεια των μαθητών να γράφουν στα θρανία.

(10 μονάδες)

2. Για ποιους λόγους οι μαθητές καταφεύγουν στα γκράφιτι:

- α. σύμφωνα με το κείμενο 1 και
β. σύμφωνα με το κείμενο 2;

(10 μονάδες)

3. παρέχουν, συνέπειες, θεωρούμε, θεμελιώδης, ποικίλα: Να αντικαταστήσεις την καθεμία από τις παραπάνω λέξεις, που έχουν υπογραμμιστεί στα κείμενα 1 και 2, με μία συνώνυμη, έτσι ώστε να μην αλλάζει το νόημα.

(10 μονάδες)

4. Να μετατρέψετε τη σύνταξη των παρακάτω προτάσεων από ενεργητική σε παθητική ή από παθητική σε ενεργητική:

- α. Τα παιδιά δεν πτοούνται από τις απαγορεύσεις του σχολείου.
β. Πολλά γκράφιτι σβήνονται από τα παιδιά, για να ξαναγραφτούν λίγο αργότερα.

(6 μονάδες)

Παραγωγή λόγου

Σε πολλούς τοίχους και θρανία του σχολείου σου εμφανίζονται γκράφιτι όπως αυτά του Κειμένου 3. Σε γενική συνέλευση των μαθητών να προτείνεις τρόπους για την αντιμετώπιση του συγκεκριμένου προβλήματος, αιτιολογώντας τις προτάσεις σου. Να γράψεις το κείμενο της ομιλίας σου σε 250 λέξεις περίπου.

(24 μονάδες)

ΤΕΛΟΣ 4^{ης} ΣΕΛΙΔΑΣ

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟΥΣ

1. Να μη γράψετε το όνομά σας στο τετράδιο.
2. Να μην αντιγράψετε τα θέματα στο τετράδιο.
3. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο επάνω μέρος των φωτοαντιγράφων με τα θέματα.
4. Δεν επιτρέπεται να γράψετε τίποτε άλλο στα φωτοαντίγραφα με τα θέματα
5. Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα με τα θέματα.
6. Να απαντήσετε στο τετράδιό σας σε **όλα τα θέματα**.
7. Να γράψετε τις απαντήσεις σας **μόνον με μπλε ή μόνον με μαύρο** στυλό.
8. Να μη χρησιμοποιήσετε διορθωτικό (blanco) στο τετράδιο.
9. Δυνατή αποχώρηση μία (1) ώρα μετά την έναρξη της εξέτασης

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

1. α. Σωστό
β. Σωστό
γ. Σωστό
δ. Σωστό
ε. Λάθος

(10 μονάδες)

2. α. Σύμφωνα με το κείμενο 1, επειδή δεν αισθάνονται ασφαλείς μέσα στο σχολείο κι επειδή έχουν την αίσθηση ότι το σχολείο δεν είναι φιλόξενο.

β. Σύμφωνα με το κείμενο 2, επειδή θέλουν να επικοινωνήσουν, να εκφράσουν τα συναισθήματά τους, τον ψυχικό τους κόσμο, τη διάθεση της στιγμής, τις επιθυμίες, τα όνειρα και τις ελπίδες τους. Επίσης, επειδή θέλουν να εκτονωθούν, να καταθέσουν τις σκέψεις τους, τη φιλοσοφία τους για τη ζωή και τον κόσμο, τη γνώμη τους για το σχολείο, να διαμαρτυρηθούν για την υπάρχουσα κατάσταση. Ακόμα, επειδή έχουν την επιθυμία να δικαιωνίσουν το όνομά τους ή επειδή θέλουν να νιώσουν ότι κάτι τους ανήκει.

(Οι απαντήσεις στα υποερωτήματα α και β βαθμολογούνται ενιαία).

(10 μονάδες)

3. παρέχουν: προσφέρουν, δίνουν
συνέπειες: αποτελέσματα, επιπτώσεις
θεωρούμε: πιστεύουμε, νομίζουμε
θεμελιώδης: βασική, κύρια
ποικίλα: διάφορα

(10 μονάδες)

4. α. Οι απαγορεύσεις του σχολείου δεν πτοούν τα παιδιά.
β. Τα παιδιά σβήνουν πολλά γκράφιτι, για να τα ξαναγράψουν λίγο αργότερα.

(6 μονάδες)

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ

Οι μαθητές αναμένεται να χρησιμοποιήσουν το κατάλληλο επικοινωνιακό πλαίσιο για προσχεδιασμένο προφορικό λόγο (προσφώνηση, αποφώνηση, οικείο ύφος, αμεσότητα).

Ζητούμενο είναι οι μαθητές να προτείνουν, με την ανάλογη τεκμηρίωση, πρακτικά υλοποιήσιμους τρόπους για την αντιμετώπιση του προβλήματος. Συνεκτιμάται η σαφήνεια, η συνοχή και η αλληλουχία των νοημάτων του κειμένου.

Βαθμολόγηση:
Περιεχόμενο: 12 μονάδες
Μορφή: 8 μονάδες
Δομή: 4 μονάδες

(24 μονάδες)